



Nr.J178/21.05.2026

NOTĂ

REFERITOARE LA ASPECTE PROCEDURALE ȘI OPERAȚIONALE PRIVIND ELIBERAREA ADEVERINȚELOR DE VENIT CONFORM ANEXEI NR. 6 LA LEGEA NR. 360/2023

I. Reglementări generale privind veniturile lunare brute realizate care fac obiectul art. 139 alin. (1), art. 155 și Anexa nr. 6 din Legea nr. 360/2023.

Conform prevederilor art. 155 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, în vigoare cu data 01.09.2024: „(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile prevăzute la art. 144 alin. (1) se recalculează din oficiu, prin valorificarea din adeverințele care îndeplinesc condițiile de valabilitate și legalitate, prevăzute la art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (1) din Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 487/2021 privind efectuarea operațiunilor de evaluare a pensiilor din sistemul public stabilite până la data de 1 septembrie 2023, a sporurilor/veniturilor nepermanente sau a veniturilor lunare, brute sau nete, după caz, realizate anterior datei de 1 aprilie 2001, plătite din fondul de salarii, asupra cărora s-a datorat, potrivit legii, contribuția de asigurări sociale de stat, nevalorificate la calculul drepturilor de pensie cuvenite sau aflate în plată.

(2) Drepturile recalculate potrivit alin. (1) se acordă începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi.”

Potrivit prevederilor art. 139 alin. (1) din Legea nr. 360/2023, veniturile totale lunare realizate, brute sau nete, după caz, care se utilizează la determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, sunt cele asupra cărora s-a datorat, potrivit legii, contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Totodată, potrivit Mențiunii de la pct.VI din Anexa nr. 14 la Normele de aplicare a Legii nr. 360/2023, aprobate prin HG nr. 181/2024, „pentru situațiile prevăzute la art. 139 alin. (3) din **Legea nr. 360/2023**, la determinarea punctajelor lunare, **sumele reprezentând:**

- formele de retribuire în acord sau cu bucata, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale;
- premiile anuale și premiile acordate în cursul anului pentru realizări deosebite;
- recompensele cu caracter limitat, acordate personalului din unele sectoare de activitate;
- al treisprezecelea salariu;
- formele de retribuire pentru „orele suplimentare” realizate peste programul normal de lucru;
- sporul acordat pentru personalul didactic care îndrumă practica psihopedagogică și care asigură perfecționarea de specialitate a învățătorilor și educatorilor;
- indemnizațiile de muncă nenormată;

- alte sporuri care nu au avut caracter permanent **pentru care s-a datorat contribuția de asigurări sociale „se valorifică numai în situația dovedirii acestora prin adeverință întocmită conform modelului prevăzut în anexa nr. 6 la lege”**.

Prin urmare, valorificarea veniturilor lunare realizate (salariu realizat, sporuri pentru orele suplimentare, al treisprezecelea salariu, premii, acord global etc.) se poate efectua doar după data de 01.09.2024, în baza unei adeverințe care îndeplinește **condițiile de valabilitate și legalitate**, cu precizarea că:

- adeverința emisă **până la data de 18.06.2021** trebuie să îndeplinească condițiile de legalitate și valabilitate, conform art. 5 alin. (1) din Ordinul MMSS nr. 487/2021;
- adeverința emisă **în perioada 18.06.2021 - 31.08.2024**, trebuie să respecte modelul prevăzut în anexa la Ordinul MMSSnr. 487/2021;
- **începând cu data de 01.09.2024**, trebuie să respecte modelul prevăzut în anexa nr. 6 la Legea nr. 360/2023.

Astfel, adeverințele doveditoare ale veniturilor lunare realizate, eliberate anterior datei de 18 iunie 2021 (data intrării în vigoare a Ordinului nr. 487/2021), vor putea fi valorificate la stabilirea/recalcularea pensiei conform dispozițiilor legale, dacă conțin elementele din modelele susmenționate.

De altfel, și prin art. 5 alin. (1) din Ordinul nr. 487/2021, era reglementat faptul că adeverințele emise până la data intrării în vigoare a acestui ordin, care cuprindeau venitul lunar realizat (defalcat pe salariul realizat, sporuri și celelalte componente, asupra cărora, potrivit legii, s-a datorat contribuția de asigurări sociale de stat), puteau fi utilizate dacă îndeplineau condițiile de valabilitate și legalitate, chiar dacă nu respectau, ca formă, modelul de adeverință prevăzut în anexa la ordin.

De exemplu, dacă adeverințele, **eliberate anterior datei de 18 iunie 2021**, cuprind elementele de fond, veniturile lunare realizate (**defalcate pe salarii realizate, sporuri și celelalte componente, asupra cărora, potrivit legii, s-a datorat contribuția de asigurări sociale de stat**), dar nu se menționează faptul că veniturile respective „*au fost plătite din fondul de salarii, asupra cărora s-a datorat, potrivit legii, contribuția de asigurări sociale de stat*”, dar conțin mențiunea că s-a datorat/reținut și plătit CAS, acestea pot fi considerate adeverințe care îndeplinesc condițiile de legalitate și valabilitate și pot fi valorificate întrucât conțin elementele necesare calculului pensiei, fiind emise conform prevederilor legale anterioare intrării în vigoare a Ordinului menționat.

Dacă adeverințele respective cuprind **doar sporurile care nu au avut caracter permanent**, fără a se menționa și salariile lunare realizate, aceste adeverințe nu pot fi valorificate întrucât **nu cuprind elementele necesare calculului pensiei**, prevăzute la art. 139 alin. (1) și art. 155 din Legea nr. 360/2023.

De asemenea, dacă adeverințele respective cuprind **doar veniturile totale brute realizate**, nu există certitudinea că acestea au fost plătite numai din fondul de salarii și că asupra acestora s-a datorat cas, prin urmare, nu rezultă clar că acestea fac obiectul prevederilor la art. 139 alin. (1) și art. 155 din Legea nr. 360/2023.

Astfel, ca regulă generală, în procesul de întocmire a adeverințelor privind veniturile lunare realizate este necesară indentificarea sumelor incluse în venitul total lunar realizat, respectiv dacă acesta cuprinde și alte sume pentru care nu s-a datorat conform legii contribuția de asigurări sociale de stat (ex. compensațiile acordate conform Decretelor nr.46/1982 și nr.240/1982), și care nu fac obiectul prevederilor art. 139 alin. (1) și ale art. 155 din Legea nr. 360/2023.

Având în vedere cele de mai sus, modelele de adeverință prevăzute mai sus sunt necesare atât pentru dovedirea salariilor, sporurilor/veniturilor realizate, cât și pentru responsabilizarea angajatorului care, prin detalierea sumelor realizate, își asumă faptul că drepturile salariale respective s-au plătit din fondul de salarii la care s-a datorat contribuția de asigurări sociale.

Mai mult, prin detalierea salariilor și sporurilor/veniturilor realizate lunar pentru care s-a datorat contribuția de asigurări sociale, se asigură transparența în ceea ce privește elementele incluse în veniturile brute realizate lunare care stau la baza determinării punctajelor lunare, în vederea respectării principiului contributivității, potrivit căruia *fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite*.

Subliniem faptul că potrivit legislației anterioare datei de 01.04.2001, contribuția de asigurări sociale se datora asupra câștigului brut realizat de salariați, respectiv asupra sumelor acordate salariaților din fondul de salarii (Decretul nr. 389/1972, Legea nr. 49/1992, Precizările MMPS nr. 947/10.07.1992 privind aplicarea Legii nr. 49/1992 etc.), angajatorii sau, după caz, deținătorii legali de arhive fiind singurii în măsură să cunoască, pe baza documentelor aflate în arhivă, asupra cărora sume s-a datorat contribuția de asigurări sociale. Totodată, legislația anterioară datei de 01.04.2001 din domeniul asigurărilor sociale, reglementa și situațiile/sumele asupra cărora nu se datora contribuția de asigurări sociale.

Astfel, conform prevederilor art. 2 din Decretul nr. 389/1972 cu privire la contribuția pentru asigurările de stat, forma inițială: „Contribuția pentru asigurările sociale de stat nu se datorează asupra sumelor reprezentând: drepturile plătite asiguraților din fondurile asigurărilor sociale de stat; drepturile plătite potrivit dispozițiilor legale în cazul desfacerii contractelor de muncă.”

Potrivit Precizărilor nr. 947/1992 ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind aplicarea prevederilor Legii nr. 49/1992 pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale, publicate în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 193 din 11 august 1992:

„1. Cu privire la contribuția pentru asigurările sociale de stat (...)

b) Contribuția pentru asigurările sociale de stat se datorează de persoanele juridice și fizice, asupra câștigului brut realizat de salariații acestora încadrați cu contract de muncă, încheiat pe durată nedeterminată sau determinată, indiferent de forma de salarizare utilizată și forma de proprietate.

De asemenea, contribuția se datorează și pentru premiile acordate salariaților din fondul de salarii.

c) În conformitate cu prevederile art. 2 din Decretul nr. 389/1972, contribuția pentru asigurări sociale de stat nu se datorează asupra sumelor reprezentând:

- drepturile plătite asiguraților, potrivit legii, din fondurile asigurărilor sociale de stat și din fondurile proprii ale persoanelor juridice sau fizice la care salariatul își desfășoară activitatea;

- drepturile plătite, potrivit dispozițiilor legale, în cazul desfacerii contractelor de muncă, respectiv cele aferente muncii prestate în perioada preavizului de concediere;
- drepturile de autor sau de colaborator extern;
- drepturile pentru executarea de lucrări sau pentru prestarea de servicii pe bază de contracte civile, ori pentru alte categorii de lucrări care nu au la bază contracte de muncă reglementate, ca atare, prin legislația muncii;
- sumele ce se acordă salariaților din profitul net de către societățile comerciale și regiile autonome;
- indemnizațiile primite de împuterniciții mandatați de Ministerul Economiei și Finanțelor și ministerele de resort, reprezentanți ai intereselor capitalului de stat, de membrii consiliului de administrație și de cenzori;
- indemnizațiile de delegare și detașare și indemnizațiile acordate personalului transferat în condițiile legii.”

De asemenea, în conformitate cu art. 5 alin. (2) din Decretul nr. 389/11.10.1972 privind contribuția pentru asigurările sociale de stat, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare până la data de 01.04.2001: „nedepunerea contribuției pentru asigurările sociale de stat nu afectează plata drepturilor de asigurări sociale convenite celor asigurați”.

II. Este necesar să se facă distincție între contribuțiile pentru asigurările sociale de stat și contribuția individuală pentru pensia suplimentară.

Contribuția pentru asigurările sociale de stat se constituia prin aplicarea cotelor procentuale prevăzute de lege asupra fondului de salarii, diferențiate pe ramurile și subramurile economiei naționale, calcularea, precum și depunerea contribuțiilor de asigurări sociale efectuându-se lunar în contul asigurărilor sociale de stat. Astfel, venitul total lunar realizat de asigurat, asupra căruia s-a datorat, potrivit legii, contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat și care a fost plătit din fondul de salarii, face obiectul prevederilor **art. 139 alin. (1)** din Legea nr. 360/2023.

Pe de altă parte, contribuția individuală pentru pensia suplimentară se plătea, în condițiile legii, de către toți salariații cuprinși în sistemul asigurărilor sociale, pentru sumele încasate drept salarii de bază la care se adăugau sporurile cu caracter permanent potrivit legislației anterioare datei de 01.04.2001. Aceste venituri, respectiv salariile de încadrare și sporurile cu caracter permanent la care s-a datorat contribuția individuală pentru pensia suplimentară, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare datei de 01.04.2001 și fac obiectul **art. 139 alin. (3)** din Legea nr. 360/2023.

III. Referitor la întrebările adresate de pensionari și de reprezentanți ai întreprinderilor de arhivare fizică și electronică (PIAFER), formulăm următoarele precizări punctuale:

1. Elemente salariale care nu se regăsesc în rubricile tabelului din Anexa nr. 6

În numeroase state de salarii apar componente ale **venitului total lunar realizat** care nu sunt prevăzute explicit în rubricile formularului.

Exemple: al 13-lea salariu, compensări, sume conform Decretelor nr. 46/1982 și nr. 240/1982, diferențe, obligații cetățenești, ajutoare, concedii, alăptare, energie, întrerupere, cărbune, procente (75%, 50%) etc.

Pentru aceste tipuri de venituri se respectă întocmai modelul prevăzut în Anexa nr. 6, ce se poate completa cu rubrici care să cuprindă și alte sume plătite din fondul de salarii, la care s-a datorat CAS, cu recomandarea ca adeverința să nu se mai completeze cu sumele asupra cărora NU s-a datorat CAS.

2. Evidențierea salariului realizat lunar în cazul în care statul include tipuri diferite de salarii

Unele state de retribuire prezintă salarii defalcate astfel:

- salariu în acord,
- salariu în regie,
- salariu în exploatare,
- ore întrerupere etc.

Aceste tipuri de venituri se înscriu separat, după natura lor.

3. Situațiile în care însumarea elementelor din state nu corespunde matematic totalului venitului realizat

Apar frecvent situații în care statele sunt deteriorate, lizibile doar parțial sau incomplete, iar însumarea elementelor nu generează exact totalul înscris.

Pentru clarificarea modului de procedare în astfel de cazuri, fără afectarea drepturilor persoanei, având în vedere că operatorul de arhivă nu poate modifica sau reconstitui date inexistente, CNPP întreprinde demersuri de a solicita puncte de vedere MMFTSS pe anumite spețe, însoțite de state de plate sau alte documente primare relevante, așa cum s-a convenit și cu reprezentanții PIAFER, în cazul ședințelor avute cu aceștia.

4. Date care nu pot fi extrase din statele de salarii

În numeroase situații, informațiile necesare sunt regăsite numai în alte înscrisuri: fluturași de salarii, fișe de evidență retribuției, registre, foi de calcul etc.

Cu privire la această situație, deși în Anexa nr. 6 la Legea nr. 360/2023 sunt menționate „state de plata aflate în arhiva societății”, pot fi acceptate și alte documente justificative verificabile care confirmă veniturile lunare realizate ce fac obiectul art. 139 alin. (1) din Legea nr. 360/2023 sau certifică/întăresc faptul că asupra veniturilor înscrise în adeverința doveditoare s-a datorat CAS.

5. Solicitarea privind categoriile de sume necontributive

Nu există o listă exactă în acest sens, iar anumite reglementări cadru au fost detaliate mai sus, cu mențiunea că angajatorii sau, după caz, deținătorii legali de arhive sunt singurii în măsură să cunoască, pe baza documentelor aflate în arhivă, asupra cărora sume s-a datorat sau, după caz, nu s-a datorat contribuția de asigurări sociale.

6. Solicitarea temeiurilor legale privind anumite sume fixe

C.J.P. solicită temeiuri legale pentru componente salariale (stabilite prin hotărâri și decrete), deși:

- sunt cunoscute de C.J.P.
- sunt sume fixe lunare,
- au fost supuse reținerilor C.A.S.,

- formularul din Anexa 6 **nu solicită** o astfel de mențiune.

Pentru valorificarea veniturilor lunare brute realizate prevăzute la art. 139 alin. (1) din Legea nr. 360/2023 sunt necesare adeverințele susmenționate eliberate conform Ordinului MMSS nr. 487/2021 sau, după caz, Anexa nr. 6 la Legea nr. 360/2023, și NU este necesară menționarea temeiului legal de acordare a acestora întrucât legea nu prevede această condiție.

7. Definirea categoriilor de „indemnizație” și „adaosuri”

S-a solicitat definirea exactă a sumelor care pot fi înscrise, cu exemple concrete, motivat de faptul că rubricile respective pot genera interpretări diferite.

În situația în care există certitudinea că sumele menționate au fost plătite din fondul de salarii și că asupra acestora s-a datorat CAS, în baza documentelor verificabile, aceste sume se înscriu în adeverințele de venituri brute conform modelelor prevăzute la Ordinul MMSS nr. 487/2021 sau, după caz, Anexa nr. 6 la Legea nr. 360/2023, care, de altfel, cuprind și aceste rubrici.

8. Adeverințe eliberate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 360/2023, care nu sunt valorificate

Există numeroase situații în care adeverințe de venituri brute, valabile la momentul emiterii (ex. Legea 263/2010), nu sunt valorificate în prezent.

La aceste aspecte s-au detaliat mai sus situațiile în care pot fi valorificate adeverințele ce cuprind veniturile brute lunare realizate, în funcție de legislația în vigoare la data eliberării acestora, respectiv Ordinul MMSS nr. 487/2021 sau, după caz, Anexa nr. 6 la Legea nr. 360/2023.

Pentru adeverințele de venituri brute realizate eliberate anterior datei de 18.06.2021, acestea trebuie să cuprindă elementele necesare calculului punctajelor lunare (cu respectarea art. 139 alin. (1) din lege), și să îndeplinească condițiile de legalitate și valabilitate, așa cum era precizat și la art. 5 alin. (1) din Ordinul MMSS nr. 487/2021, iar, în prezent, la „Mențiunile” de la *pct.VI din Anexa nr. 14 la Normele de aplicare a Legii nr. 360/2023, aprobate prin HG nr. 181/2024.*

Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) din Ordinul MMSS nr. 487/2021:

„Adeverințele care cuprind venitul lunar realizat, brut sau net, după caz, existente în dosarele de pensie, precum și cele emise până la data intrării în vigoare a prezentului ordin, dar nedepuse la casele teritoriale competente se utilizează pentru crearea bazei de date prevăzute la art. 3 lit. b) dacă îndeplinesc condițiile de valabilitate și legalitate, chiar dacă nu sunt conforme cu modelul de adeverință prevăzut în anexă.”

Prin urmare, așa cum am precizat mai sus, adeverințele emise până la data intrării în vigoare a acestui ordin, care cuprind venitul lunar realizat (defalcat pe salariul realizat, sporuri și celelalte componente, asupra cărora, potrivit legii, s-a datorat contribuția de asigurări sociale de stat), pot fi utilizate dacă îndeplinesc condițiile de valabilitate și legalitate, chiar dacă nu respectă, ca formă, modelul de adeverință menționat mai sus.

Aceste aspecte au fost comunicate și caselor teritoriale de pensii prin Notele tehnice formulate de CNPP.

9. Practici neunitare la nivelul Caselor Județene de Pensii

Au fost semnalate diferențe de interpretare, inclusiv:

- respingerea adeverințelor pentru lipsa mențiunii „Anexa nr. 6” în colțul din dreapta sus;
- unele case județene de 7ensii valorifică adeverințe emise înainte de Legea 360/2023, altele nu;
- motive de respingere diferite, contractorii și neclare

S-a solicitat uniformizarea criteriilor la nivel național și elaborarea unui ghid oficial publicat pe site-ul C.N.P.P.

Aspectele menționate mai sus privind aplicarea unitară a modului de valorificare a adeverințelor privind veniturile lunare realizate anterior datei de 1 aprilie 2001, care fac obiectul art. 139 alin (1) și art. 155 din Legea nr. 360/2023 trebuie precizat că acestea **au fost comunicate caselor teritoriale de pensii, prin Notele tehnice formulate de CNPP.**

10. Valorificarea adeverințelor care conțin doar suma brută totală, fără defalcarea elementelor componente

Există numeroase situații în care statele de salarii disponibile conțin **exclusiv venitul brut total lunar**, fără defalcarea acestuia pe elemente salariale componente. În aceste cazuri, C.J.P. respinge adeverințele pe motivul lipsei detaliilor, deși:

- prevederile art. 139 alin. (1) din Legea nr. 360/2023 stabilesc expres că, pentru perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001, se utilizează **venitul total lunar, brut sau net**, asupra căruia s-a datorat contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat;
- legea nu impune obligația detinatorului de arhivă de a defalca sume pentru care nu există documente justificative;
- în multe cazuri, documentele arhivistice nu conțin detalii suplimentare în afara totalului brut realizat.

S-a invocat faptul că prin mențiunea înscrisă pe adeverintele întocmite referitoare la faptul că „veniturile certificate reprezintă sume asupra cărora s-au datorat contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat”, societatea își **asumă integral răspunderea** pentru această afirmație, verificând că:

- totalul brut din state constituie baza de calcul pentru contribuțiile CAS înscrise în documentele originale;
- sumele declarate sunt integral contributive, în conformitate cu reglementările aplicabile perioadei;

Prof.univ.dr. Nicolae GIUGEA



Vasilica - Valentina ROBU

Monica - Florina CHIRCEA

Secretar General

Director - Direcția Pensii